

הלוּכוֹת תְּפִלֵּין סִימָן לְבָ

ביבורים ומוספים

[ביה"ל ד"ה כל החורטום]

זהה פליי אם בעלמא כל החורטום הויא לאכזבא בם"ס או אפשר דהוא רק
לכלוחה⁽¹²⁰⁾.

(120) ולפנין (משנת טופרים אותן מ"ס ד"ה ויגיע) הסתפק אם מועיליה קריית תינוק שהחרטום אינו מגיע עד למיטה. והחו"א כתוב (או"ח סי' ח ס"ק ו), שאם יקרה תינוק במ"ס, הרי היה כשרה.

[ביה"ל ד"ה ו/or]

ואפללו במלת אלטיך יכול לתקןו, אף קסר שלא יתקתק קרגול⁽¹²¹⁾.
(121) שאל על פי שאון הכה"פ מעט השם, מימ' תפטלת הויא לשם ואסור למווחקה, מבואר בש"ע רוד (ס"י רעו ס"ט). והטעם שאין מהוחק את הרגל אלא את הגג, כתוב בש"ת מהורי הלוי (ס"י פא), הובא ביד אפרים על המוג"א ס"ק כו) שרגל הכה נכתבה אורכה כידין, ורק הגג נכתב אורך בפסול.

[ביה"ל שם]

וען ביראפעים שפתקן קצת קנה⁽¹²²⁾.

(122) ובכתב, שכין שבעת כתיבת הגג יכול היה למשוך ולהאריך את רגלה [ווק] אחר שכותבת את השורה הבאה אין יכול להוציאו באורך הכה"פ מחמת השורה שתחתיתו, אין היא חשובה כמו שכתבבה בפסול, וכן אין צורך למחוק את כולה. והוטיף, שלפי זה יתכן שאם כתבה בסוף הדף, שלא היה מקום למשוך יותר, או שאם היה מושביה יותר לא הייתה מוקפת גoil, צריך למחוק גם את הרגל.

[ביה"ל ד"ה יש להחמיין]

ען תחרלשי ר' עקיבא אנגר⁽¹²³⁾.

(123) שהקשה בגהותיו (על המוג"א ס"ק כג), שלפי מה שכתבו הכה"י והרמי"א (הובאו במשנ"ב לעיל ס"ק ס) שאות שנעשתה בחיציה שאל על ידי כתיבה, כגון שנפללה Tipeth דיו ונעשה כחץ אותן והשלים בכתיבתה לאות שלמה, הרי היא כשרה, אם כן מדו"ה כתוב והשיע"ש שצורך לנדור את כל אותן, הרי לא כשרה די שיגורו מקצתה וישלמנה על ידי כתיבה.

[ביה"ל ד"ה משום]

סגי לה קשיירן פגע⁽¹²⁴⁾.

(124) אומנם אין צורך לנדור את כל הגג, שהרי נכתב בכתורות, וכי לטבלו מctrותות, וכמו שכותב במשנ"ב לעיל (ס"ק סח) שיוכלו לנדור קצת מן הגג עד שישאר במ"ו וי"ג, וכן מבואר להלן (ד"ה נגע).

[ביה"ל ד"ה ואם גור]

אם לא כתוב עזין מקבות שאחר זה, לא מחייב ארירת קרבוקות לרבד⁽¹²⁵⁾.
(125) שוחושים לדעת הרשב"א (شورת ח"א סי' תריא, הובא בב"י ד"ה כתוב בסמ"ק) על פי היירושלמי, שאם נדבקה האות באמצע הכתיבתה הרי היא פסולה, ולא מועל לנורדה אחר כה, אלא צורך לנדור את כל הכתיבתה האחורונה [וזיהינו, שנסכתבה בשתי כתיבות], צורך לנדור את כל מה שנעשתה בכתיבתה האחורונה שבנהעה הדריבוק, וכשנסכתבה בכתיבתה אותה צורך לנדור את כל אותן, שמחמת הנגיעה נחשבת כל הכתיבתה כנסכתבה בפסול.

[משנ"ב ס"ק עח]

ואם נתפסטו האותיות מכלן לחותה קריי, שקורין איפלאסין⁽¹¹³⁾.

(113) דהיינו שנטפסת הדיו מסביב לאות מכל הלהות, ומראה הדיו שבאותיות חזק יותר מראהה השחרות שסביר לאותיות שנטפסת מהמות הלהות, ומתרך כך ניכרות האותיות היטיב בפני עצמן, וכמובא ברדרבי משה (אהע"ז סי' פה), שאנו פסל מדין מוקף גoil, מפני ביהודה (אהע"ז סי' פה), שאנו פסל מדין מוקף גoil, מפני מקום השחרוריות הקלישהណן בגoil ביחס לאותיות עצמן. וראה גודלי הדריש סי' רעד ס"ק יב.

[משנ"ב שם]

ואם האותיות נזעין, אף שנעשה זה לאחר הקטינה, אפללו הכי פסלול⁽¹¹⁴⁾.

(114) וכך שנטפסת לעיל (ס"ק נד) שلتירוץ אחד בבי"ל כל שהאותיות נזעут זו בו הרי זה פסל ממשום שאינו מוקף גoil, ואף על פי שנעשה הדבר לאחר הכתיבה.

[משנ"ב שם]

ען לקפן ביטין קמג (ס"ק כה) במקשנה ברורה⁽¹¹⁵⁾.

(115) ונتابאר שם, שאם נדבקו האותיות בכל אורכן, או אפילו אם נדבקו מקטן אלא שנשתנה על ידי זה צורת האות, עיריך להוציא ספר תורה אחר. אבל אם הדריבוק אינו בכל אורך האות, ולא נשנתה בכך צורת האות, אם הדריבוק בסוף האות ואי אפשר לת匿名, בגין שבת, או אפילו אפשר לתקןו אלא שיש טוחר לחזור אחריו מי שיגורו, מותר לקרוא בו כה, אולם אם הדריבוק בתקילת האות או באמצעותה, דהיינו שהמשך האות נכתב בפסול, יש מהמירין שעריך להוציא ספר תורה אחר אפילו אם לא נשנתה צורת האות, ווש מקילין, כיון שלא נשנתה צורת האות, ובשעת הדחק יש לסמוק על המוקילין. וכל זה אם נמצא הדריבוק בשעת הקריאה, אבל לכתילה אין להוציא ספר תורה שיש בו אותן דבוקות אף אם אין דבוקות אלא מעט ולא נשנתה צורתן.

[משנ"ב ס"ק עט]

ואפללו באותיות השם שנגמרו ודבוקן למיטה לשאי לגור⁽¹¹⁶⁾.

(116) וגם נעשתה הנגעה לאחר הכתיבה, כתוב להלן (ס"ק כב) וביה"ל סכ"ז ד"ה אם שאסור לנדור גם אם נדבקו האותיות רק למיטה. [ואופן הגרירה באותיות השם, ראה להלן ס"ק כב].

[משנ"ב ס"ק פא]

ולפי זה אם כל אן קרי האות דבוקה לחבקה לא מחייב גוריה, והפירוש דרש מקל בזזה⁽¹¹⁷⁾. וען בשעריא-אפרים⁽¹¹⁸⁾ ובגנuib-תימים⁽¹¹⁹⁾.

(117) שכותב (אהע"ז סי' קכח סי' ז) שאף אם נדבקה האות בכל אורכה, אם לא נשנתה צורת האות, מועילה גוריה.

(118) שם (שער ה ס"ט) כתוב שאם נמצא דיבוק כוה בשעת הקריאה צריך להוציא ספר תורה אחר, ממשום שסובר שאין מועילה גוריה.

(119) שכותב (על המוג"א ס"ק כו) שמעוילה גוריה, ודלא כב"ח שהחומר בו. וכותב המשנ"ב למלך (סי' קmag ס"ק כה), שאם נדבקה האות בכל אורכה צריך להוציא ספר תורה אחר [בשעריא אפרים], ומובואר שם שלא מועילה גוריה.

